

SUIKERBIETEN

FEBRUARI 2011

pag. 2 Bestrijding stengelaaltjes lastig.

pag. 3 Lopend onderzoek IRS.

pag. 4 Ziekten en plagen in suikerbieten.

pag. 8 Onkruidbestrijding in suikerbieten.

Kan de suikeropbrengst nog hoger?

Ja, er is nog veel winst te halen

Of de suikeropbrengst per hectare in Nederland fors omhoog kan, is voor Bram Hanse, onderzoeker van het IRS geen vraag. „De vraag is eerder: hoe?” Binnen het SUSY-project onderzoekt Hanse hoe bietentelers de opbrengst kunnen verhogen. Hij concludeert dat er ook bij toptelers nog winst te halen is, zeker bij de aanpak van ziekten en plagen.

tencystealtjes doden, helpt ook. Van erwten en bonen is bekend dat ze het gele bietencystealtje vermeerderen.

Vroeg zaaien

Toptelers zaaien gemiddeld vijf dagen vroeger dan middelaters. Naast meer groeidagen heeft dat volgens Hanse ook een gunstige invloed op een mogelijke aantasting met rhizomanie of bietencystealtjes. Door lagere temperaturen vroeg in het seizoen zijn de schimmels die rhizomanie overbrengen of de aaltjes minder actief, terwijl de biet wel al doorgroeit en zo 'een voorsprong' opbouwt. Hanse vergeleek ook het aantal fungicidebespuitingen met de suikeropbrengsten. De conclusie is simpel: bladschimmels bestrijden heeft zeker zin. Toptelers spotten vaker tegen bladschimmels. Hoewel maar een deel van de toptelers een lagere aantasting had. Hieruit blijkt dat het moment van spuiten (bij de

eerste vlekjes) ook bij toptelers verbeterd kan worden.

SUSY heeft ook een onbedoeld positief effect. „Doordat we de telers intensief volgen, zien we bij beide groepen telers de opbrengst toenemen. Maar het verschil tussen toptelers en middelaters blijft. Ik hoop dat de middelaters op den duur het verschil inlopen.”

Onder Nederlandse klimaatomstandigheden is de potentiële opbrengst van suikerbieten 23 ton suiker per hectare. „Veel mensen denken dat dat onrealistisch is. Maar in de praktijk komen opbrengsten van boven de twintig ton wel voor”, zegt Hanse.

Na intensieve studie van de cijfers blijkt de impact van ziekten- en plagenbestrijding, ondanks de bestrijding die nu al wordt uitgevoerd, 24% van het verschil tussen theoretische en de gemiddelde gerealiseerde opbrengst. Dat betekent dat met scherpere bestrijding van ziekten en plagen nog meer opbrengst behaald kan worden. Hoe? Een overzicht van de bevindingen.

Besmetting bietencystealtjes vaak onbekend

Op klei kunnen witte bietencystealtjes een grote invloed op de opbrengst hebben. „Dat is geen nieuws. Maar het probleem is dat maar liefst 59% van de SUSY-telers waar we een lichte tot zeer zware besmetting met witte

bietencystealtjes vonden, dit vooraf niet in de gaten hadden”, legt Hanse uit. Deze telers kozen voor een niet-resistent ras met alle gevolgen van dien. Daarbij was er nog een categorie telers, die wel wist van de aanwezigheid van de bietencystealtjes, maar toch voor een vatbaar ras koos. Volgens Hanse is dat jammer, want een lichte besmetting levert al snel schade op. De schadedrempel voor bietencystealtjes vindt u verderop in deze gewasbeschermingsupdate. Het viel de onderzoeker wel op dat toptelers vaker bladrammenas of gele mosterd in het bouwplan telen. „Dat heeft ongetwijfeld een positieve invloed. Een succesvolle nateelt kan tot 30% van de aaltjes doden.”

Op zand heeft de aanwezigheid van het gele bietencystealtje een relatie met de opbrengst. Hoewel er geen resistentie bij rassen bekend is, kunnen telers opbrengstderving wel voorkomen. Een ruimere vruchtwisseling is volgens Hanse een goede teeltmaatregel en de teelt van groenbemesters die witte bie-

TIP

Onderzoek

Laat uw perceel onderzoeken op bietencystealtjes. Wanneer u uw perceel laat bemonsteren voor aardappelcystealtjes, kan dit direct meegenomen worden.

SUSY is leerzaam

„Je leert er altijd van”, reageren de SUSY-deelnemers Bart Goudzwaard en Niek van Putte in Zonnemaire, wanneer ze gevraagd worden naar het project. Onafhankelijk van elkaar namen ze deel aan het project. „Een unieke kans om je teeltmaatregelen te vergelijken met iemand die precies dezelfde teeltomstandigheden heeft”, vertelt Goudzwaard. Door de intensievere aandacht die zijn bietenteelt kreeg, steeg zijn suikeropbrengst de afgelopen jaren behoorlijk. „Het bleek dat mijn grond verdicht was. Daarom ben ik meer gaan woelen”, vertelt hij. Ook ziet Goudzwaard nu het belang van ploegen onder droge omstandigheden in. „Ik zie gewoon dat de opkomst en de stand van het gewas dan veel beter is.” Uit het aaltjesonderzoek bleek dat er een behoorlijke besmetting met bietencystealtjes was. „Daarom ben ik overgestapt op een resistent ras”, aldus Goudzwaard. Ook bij topteler Van Putte krijgen aaltjes extra aandacht. „Ik wist wel dat op mijn percelen vrijlevende aaltjes voorkwamen, maar de uitslagen van de intensieve bemonstering vielen me tegen.” De bestrijding van vrijlevende aaltjes is volgens Van Putte lastig. „Daarom ontsmet ik nu regelmatig, want ze vermeerderen goed op gras en bladrammenas.”

SUSY, wat is dat voor project?

Het IRS-project Speeding Up Sugar Yield (SUSY) heeft als doel de suikeropbrengst in de Nederlandse suikerbietenteelt snel te laten toenemen. En dat is ook goed mogelijk, blijkt uit het grote verschil in suikeropbrengst tussen telers binnen hetzelfde teeltgebied. Bepaalde telers halen onder dezelfde omstandigheden systematisch hogere suikeropbrengsten. SUSY onderzoekt sinds 2005 de verschillen tussen deze zogenaamde toptelers en de middenmoters. Met de uitkomsten kunnen alle telers hun voordeel doen. Geen overbodige luxe omdat het rendement van de bietenteelt sterk afhankelijk is van de opbrengst.